

International Journal of Social Sciences

ISSN: 2587-2591

DOI Number: <http://dx.doi.org/10.30830/tobider.sayi.2.6>

Volume 1/2 September

2017 p. 62-73

KÜÇÜK İSKENDER'İN *SARI ŞEY* YAPITINDA BEDENİN YAZINSALLAŞMASI

LITERALISATION OF BODY IN KÜÇÜK İSKENDER'S WORK "SARI ŞEY"

Derya ŞAHİNER*

*Öyle bir tasvirin içinde müebbetiz ki,
Karakolda "kimliğim yok, kişiliğim var" diyebilmek cesareti.
küçük İskender*

ÖZ

Sıradışı söylemi ve sert diliyle küçük İskender Türk Edebiyatı'nın en marjinal şairlerinden biridir. Çalışmaya konu olan yirmi ikinci şiir kitabı *Sarı Şey*, politik söylemin, aşk, kan ve şiddetle çevrelendiği bir yeraltı şiiri yapıtıdır. Beden, küçük İskender'in şiirinde şiddet, ölüm, cinsellik, hastalık gibi kavramlarla içselleştirilerek onun sıra dışı şiir dilini oluşturmaktadır. Yeraltı şiirinin ülkemizdeki en önemli temsilcisi olan İskender; muhalif tavrını, çoğu insanı rahatsız edebilecek bir üslupla şekillendirirken, söylemindeki özgünlüğü de korumaktadır. Söz konusu yapıtta beden kavramı, beraberindeki birçok unsurla birlikte şairin üslubunu ve muhalif tavrını örnekleyecek şekilde ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: *küçük İskender, Sarı Şey, Yeraltı Şiiri, Beden*

---

*Yüksek Lisans Öğrencisi, Hacettepe Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Yeni Türk Edebiyatı Anabilim Dalı. E-posta: derya@hotmail.it

ABSTRACT

With his extraordinary discourse and strong language, küçük İskender, (İskender The little) is one of the most marginal poets of Turkish literature. His twentieth work Sarı Şey which is the main subject of this study is an Underground poem work in which the political discourse is surrounded with the notions such as violence, death, sexuality and sicknes. The body forms his extraordinary poetry language by being internalized with the notions like violence, death, sexuality and sickness in küçük İskender's poetry. İskender, who is the most significant representative of the underground poem in our country, protects the authenticity in his discourse while he is forming his opposing attitude in a way that will irritate most people. The concept of body in the subject matter was taken together with many elements accompanying it to exemplify the poet style and its opposing attitude.

Keywords: *küçük İskender, Sarı Şey, Underground Poetry, Body*

0. Giriş

Derman İskender Över (küçük İskender), 1964 yılında İstanbul'da doğmuştur. 80'li yıllarda yazın hayatına başlayan şair, aralarında *Rahibinden Satılık Kilise, Karanlıkta Herkes Biraz Zencidir, Lezzetli Tümörler Lokantası, Ölü Evinde Seks Partisi, Underground Otopark, Bir Delinin Ot Defteri* gibi yapıtlarının da bulunduğu otuzun üzerinde kitap yazmıştır. Birçok dergide eleştiriyle okurla buluşan küçük İskender, hâlâ *Sözcükler, Sabit Fikir, Varlık ve Milliyet Sanat* gibi edebiyat kültür dergilerinde yazılar yazmaktadır. Birçok şehirde şiir geceleri düzenlemekte ve müzik gruplarıyla çeşitli performanslar sergilemektedir. Sarı Şey, şairin yirmi ikinci şiir kitabıdır ve ilk baskısı Temmuz 2010'da yapılmıştır. Özyaşamını yazdığı bir şiirle anlatmıştır:

“küçük İskender’in özyaşamı¹

ben içi

boşaltılmış siyah bir hayvan hücresiyim

---

¹ İlk baskısı 1994 yılında yapılan *Periler Öürken Öür Diler* kitabında yer almaktadır.

uçan kuşun
 erkeklik organını almışım ağzıma havada
 kuruluyum
 çevir ruhumu ey hasmım canavar, vaktim yok
 camdandım
 kırılısam doğa çalınacaktı yeryüzünden” (k. İskender, 2011, 7)

Kendi yaşamını anlatırken bedene ait kimi parçalara atıfta bulunması şiirinin ana konularından birinin beden ve bedene ait unsurlar olduğunu göstermektedir. Eser boyunca devam eden patolojik ve anatomik kavramlar İskender’in tıp eğitimi almış olmasına bağlanmaktadır.

1. *Sarı Şey*

Sarı Şey’de toplam altmış tane şiir vardır. Şiirlerin ortak yanı hepsinin Yeraltı söylemine uygun olarak yazılmış olmasıdır. Özellikle “Ucube” ve “Büyük Ortadoğu Şiiri” isimli şiirler gerek içerik gerekse de hacimleri bakımından eserde ağırlığı hissedilen şiirlerdir.

“Ucube” ismini taşıyan ilk şiir, bir önsöz niteliğindedir ve kitabın özeti gibidir. Sistemin ötekileştirdiği yeraltı insanının bir yakarışı ve eleştirisi gibidir. “Öteki” kavramının sıkça dile getirildiği şiirde, devlete ve onun tüm kurumlarına karşıtlık vardır:

“Ey Devlet, beni de Ötekileştir!...

Ey Devlet, beni de Başkalaştır!...

...

Ey Devlet, beni de Dışla!

Çünkü dışlanan içerden yeni çıkmış ve yeni şeylerle karşılaşmanın

Heyecanına kapılmıştır.” (k. İskender, 2010, 9)

Suçlayıcı ifadelerden kaçınmayan şair, özellikle faili meçhul cinayetlere atıfta bularak devlet-katil-cani benzetmesini yapmaktadır.

“Bir cani ile bir devlet arasındaki benzerlik, herkesin benliğinde bir totaliter rejim hevesini baskı altında tutması.” (k. İskender, 2010, 9)

“Büyük Ortadoğu Şiiri” ise isminden de anlaşılacağı üzere “Büyük Ortadoğu Projesine atıfta bulunmaktadır. Bu şiiri farklı kılan taraflardan biri de metinlerarasılık yöntemine açık olmasıdır:

“Bkz: Toplu katliamlar Abç: Faşizm Tahteravallesi Çn: Soykırımlar” (k. İskender, 2010, 11) örneğinde olduğu gibi akademik atıf kısaltmaları kullanılarak şiire çok sesli bir boyut kazandırılmıştır.

“Büyük Ortadoğu Şiiri” yeraltı edebiyatının kapitalist düzen düşmanlığını gözler önüne sermesi bakımından önemli bir şiirdir. Kedi-köpek mamasıyla bebek mamasının aynı rafta olduğu marketler, kapitalist düzenin en aşağılık şubeleridir ona göre.

Şiirde Türkiye'nin tarihsel süreçte yaşadığı olayları özetlemesi bakımından şu dizeler de düşündürücü niteliktedir:

“ve bir cumhuriyeti bilmemkaç senede iç etmek

...ve 27 ocak 1299 fahrenheit 23 nisan 1920 santigrata çevirme telaşı”

(k. İskender, 2010: 11)

Sarı Şey'de kuralsızlığı içerik özellikleri kadar biçimsel sapmalarda da görüyoruz. Şair, kendine anlam ifade eden sözcükleri büyük harflerle başlatıyor, kimi yerlerde sadece büyük harfleri kullanırken, çoğu zaman da sadece küçük harfleri kullandığını görüyoruz. Bu deformasyonların sebeplerinden biri de kuşkusuz yeraltı edebiyatının dil yapısında yapmaya çalıştığı değişiklikler ve kural delme alışkanlığıdır:

“İssızlık hayvandır Telef olur anladığında” (k.İskender, 2010: 37)

“Etin galaksisinde infilakta iftira Umarım temenni örter kiri” (k. İskender, 2010: 49)

“Uyuşturucu istila etti Et uyuşturucuydu Et istila etti” (k. İskender, 2010: 63)

Yukarıdaki örneklerde büyük harfle başlayan sözcüklerde harf ve kelime öncelemeleri vardır.² Şiirlerin yeraltı edebiyatı bağlamında dilbilimsel çözümlenmesi ise başka bir çalışmanın konusudur.

Türk aile yapısının aksayan yönleri üzerinde duran şair “ötekileştirme” eyleminin terbiye kisvesi altında öğretildiğinden bahseder ve bunu eleştirir:

“ .....Çok öteye

Gitmememizi söyledi ebeveynler biz çocukken; başkalarıyla/

yabancılarla konuşmamamız öğütlendi; eve erken gelmemizin,

dışarıda fazla durmamamızın kafamıza çakılması da cabası. Sanki

biz çok temizdik ve diğerleri dehşetin tek sorumlusuydu.” (k. İskender, 2010: 10)

2. Beden ve Bedensel Durumlar

Yeraltı söylemi etrafında beden, ötekileşen, dışlanan ya da dışarıda yaşamayı seçmiş insanı diğer insanlardan koruyan bir kabuk niteliğini taşımaktadır. Tehlike durumunda kendini koruması gerekmektedir ve yine bu koruma edimini başkasının bedenine zarar vererek, acı çektirerek de yaptırabilir.

İnsan yaşamı fiziksel, biyolojik, psikolojik bağlamda hep bedensel durumlara bağlıdır. Sözelimi bir duygulanım şekli olan “ağlamak” bile psikolojik-fiziksel bir reaksiyonun sonucunda gerçekleşmektedir. Dolayısıyla da İskender şiirlerinde insanın bedensel açıdan sakladığı, iğrendiği, hatta yasadışı olan türlü eylem ve durumlarını anlatmaktadır. *Sarı Şey*'de en çok bu kavramların işlendiğini söylersek sanırım yanlış olmaz. Devletin bireye uyguladığı şiddet, uyuşturucunun sarsıcı etkisi, et ve kan gibi insan bedeninin patolojik bulguları şiirlerde bolca yer almaktadır.

2.1. Cinsellik

Cinsellik ya bireyseldir ya da iki kişilik bir ilişki boyunca aşkın, şehvetin bedensel anlamda giderilmesi durumudur. İskender'in şiirlerinde romantik ve duygusal aşktan ziyade;

² Öncelemeler konusunda bakılabilir: (Özünü, 2001)

acıtıcı, şiddete eğilimli hatta çoğu kez şiddetle iç içe bir cinsellik düzlemi yaratılır ve çoğu kez bir kavga içinde yaşanır.

Küfür ve argo, İskender'in şiir dilinin ana sözcüklerindedir. Cinsellik içeren küfürlü sözcükleri söylemekten çekinmez. Çoğu kez cinsellik-iktidar karşıtlığı ikilemini içeren benzetmelerde bulunur. Dolayısıyla beden, hükmedilen bir devleti ya da halkı simgeler niteliktedir:

“Bir kişi daha fazla olsalar anamızı ..... düşünle dernekle” (a.g.e., 14)

Kavga boyutundaki cinsellik zaman zaman romantik söylemin ağır bastığı şiirlerde, örneğin “azılı romantik”³ şiirinde kendini daha yumuşak ve sakin bir aşk anlatısına dönüştürerek, sevgilinin bedenini ve cinselliği yüceleştirir:

“Sevgilimin gövdesi bir define haritası

Her sevişmemizde değişiyor hazinenin yeri” (a.g.e., 46)

Bedenin şiirselleştirilmesi bağlamında düşünüldüğünde tarih ve yaşanmışlık duygusu, tensel olan hafızayı güçlü tutar. Dolayısıyla her insan bedeni bir hafıza niteliğindedir:

“Köpeksen aralarında kalırsın bu iki huysuz ihtiyarın

Oysa onlar birbirini çok eski bir bedenden beri tanır” (a.g.e., 56)

Kadın bedeni, İskender'in şiirlerinde genellikle hayat kadınları şeklinde kendini gösterir. Zira şiirlerinde anlattığı aşk, cinsellik çoğu kez eşcinsellik boyutundadır. Bu nedenle kadın bedeni daha çok politik eleştirilerinde ironi amacıyla karşımıza çıkmaktadır:

“cinselliğin derin devletidir kadınlar” (a.g.e., 48)

2.2. Şiddet

Şiddet, söz konusu ne olursa vardır. Bedenin maruz kaldığı cinsel şiddet, tecavüz, taciz, sözel taciz, dayak, öldürme teşebbüsleri, insanın kendine yaptığı çeşitli mazoşist eylemler İskender'in şiirinde yer bulur:

“Ben benzersiz içiyorum, çok kuvvetli dövüyor polis de birilerini” (a.g.e., 43)

---

³ Bakılabilir: (İskender, 2010: 46)

Çoğu kez, yine bir bedensel sağlıksızlaştırma yöntemi olarak alkolün etkisini şiddet sahnelerinde birlikte hissederiz:

“Bir duble daha içeyim Bir eyleme daha katılayım Bir duble daha

Bir yumruk, bir duble daha Bir yumruk bir göz daha” (a.g.e., 43)

Şiddet eğilimi ve şiddet ‘tutkunluğu’ yeraltı yazarlarının sıklıkla işlediği bir konudur. İnsan bedeninin şiddete ve cinselliğe yatkın olduğunu düşünen Freudiyen bir tavır içindedirler. Dolayısıyla bu şiddetin içte tutulmasını ikiyüzlülük olarak düşünürler.

“güneyden doğan güneş” başlıklı şiirde de bir şiddet sahnesi vardır. Ancak buradaki şiddet söylemi, toplumsal bir eleştiriyi de içerdiğinden rahatsız edici olmaktan ziyade şiirseldir:

“Çocukların dövüldüğü bir medeniyet kuruluyor cehenneme

Şeytan dahi utanıyor dağlıyor gözlerini kendi kendine” (a.g.e., 51)

Yeraltı insanları ahlak ve toplum kurallarını reddederken kendi vicdani kurallarını asla yok saymazlar. Yukarıdaki şiir düşünüldüğün de “şeytan” da bir yeraltı imgesidir, kötü olduğu düşünülerek insanlar tarafından dışlanan bu varlık bile çocukların dövüldüğü bir cehennemde gözlerini dağlıyor ise, asıl şeytan yerüstündekiler olabilir mi acaba sorusunu düşündürüyor.

Şiddetin imge boyutunda şiirsellik yakaladığı şiirleri de vardır. Ağzın dikiş makinesi iğnesiyle dikilmesi bunlardan biridir:

“bir dikiş makinesi iğnesi girip çıkıyordu ağzıma

Ağzıma adını dikiyorlardı birileri anladım” (a.g.e., 22)

2.3. Ölüm, İntihar, Cinayet

Ölüm konusu genel itibariyle insanın kendini ötelediği, ertelediği ve yadsıdığı bir durumdur. Fakat İskender’in şiirinde yaşamdan daha çok ölüme hayranlık ve özlem vardır. Bu noktada yeraltı imgesinin ölüme ve ona ait değerlere daha yakın olduğunu düşünebiliriz. Bununla birlikte yeraltı edebiyatının en önemli mottolarından olan “dışlanmış”lara kapı açması ister istemez ölümün de yüceleştirilmesine neden olmuştur.

“Ucube” şiirinde bir katilin devletle eşleştirilerek gerçekleştirilen cinayetler anlatılır:

“Bir canı ile bir devlet arasındaki benzerlik, herkesin benliğinde bir totaliter rejim hevesini baskı altında tutması.” (a.g.e., 9)

Polis kurşunuyla ölen çocuklara ithaf ettiği “bir melek satın aldım” şiirinde melek, kavramını çocukla eşleştirmiş ve ölümü yüceleştirmiştir. Ancak işlenen cinayetin ahlaki boyutunu tartışır ve ölen çocuğun, meleğin adının hiçbir kutsal kitapta yer almadığını dile getirir:

“ne Kur’an’da ne İncil’de/ ne Zebur’da ne Tevrat’ta ne de Das Kapital’de

belki sadece yağmurlu bir akşamüstünde geçiyor adı” (a.g.e., 15)

İskender’in şiirinde ölenler çocuklar, özellikle de kimsesiz çocuklardır:

“Ve az önce çarpıp ezip geçtiğiniz, kaplumbağa değil

evinden kaçmış küçük, ıslak, yalnız bir çocuksa

evet.. yalnızca çocuksa..” (a.g.e., 20)

Çocuk bedeninin katli, ölümü, tecavüzü İskender’in şiirinde geniş yer tutar. Toplumu rahatsız etse de, bir gerçeğin dile getirilmesi bakımından önemli bir görevi üstlenmiştir bu konuda. Çünkü rahatsız eden, fark edilir ona göre.

“köprüden atlamak” şiirinde intihar konusu işlenir. Bu intihar otostop-otopsi ikiliği etrafında döner. Şiirde anlatılan kişi her iki türlü de yasadışı bir iş üzerinde olduğunu sezdirir:

“biri otostop, biri otopsi;

İkisinden de raporluyum

hem cesedim

Hem de dirim deli.” (a.g.e., 31)

İntiharın varoluş sorununu işaret ettiği şiirde, bir çözüm olmadığı bilinmektedir. Bir kaçıştır ama bilinmezliktir. İnsan bedeninin ruhtan ayrılacağı ve hafifleyeceği düşüncesi vardır. İskender’in şiirinde beden, bir ağırlıktan başka bir şey değildir:

“Boşluğa ve hayata mana katmak uğruna düşüyorum

Ama kesin değil hiçbiri

Evet, düşüyorum, hemen boşaltın tüm yerleşim birimlerini

Ruhlara çakılmam, birkaç saniye sürer tahribi*

*tahmini’ olsun biz de isterdik; ama kesin değil gelecek serseri” (a.g.e., 31)

Ölümün yüceltilmesi neredeyse bütün şiirlerinde görülen bir özelliktir. “sapada” şiirinde ölümün tenhaliğine, tek başınalığa ve yine bedenin hafiflemesine işaret edilir:

“Güzelmiş kalakalmak sapada

Güzelmiş adına kalakalmak dediğimiz ölüm” (a.g.e., 36)

İnsanın ve toplumun yavaşça ölüme, ölü bedenlere, cinayetlere alıştığı bir yüzyılda İskender’in şiirindeki cinayetler de alışılmıştır. Katilin cezasını çekmediği bir ülkede, asıl devlet cinayeti azmettirmektedir:

“İnsanlar, ellerinde yaz ve silah

Sessizce cinayetlere alışır

...

Seri katil beraat eder, demokratik cinnetiyle aklanır” (a.g.e., 58)

2.3.1. Ölüm Araçları

Ölüm, intihar, cinayet, katliam, soykırım, işkence gibi kavramların sıkça geçtiği şiirlerde çoğu zaman bedene zarar veren; deşici, delici, zedeleyici aletler, silahlar kullanılmaktadır. Bunlar çoğu kez kişinin kendine zarar verebileceği türden nesnelere, jilet, bıçak, cam parçaları gibi. Fakat otorite, polis, devlet silah kullanarak öldürür. Birinci kısımdaki aletler korkusuzluğu ve acıdan duyulan hazzı simgelerken. Devletin kullandığı silahlar, denetleyici ve anında yok edicidir.

Şiirlerde sıkça karşımıza çıkan bu aletlerin kullanımını şair “Ucube” şiirinde şu şekilde açıklar:

“İnsanlar ve kurumlar kendilerini ifade için daima bir enstrümana ihtiyaç duyar; bir besteciye müzik aleti, bir doktora tıbbi malzeme, bir katile bedeni ve karşısındakine zarar vereceği nesne...” (a.g.e., 9)

Jilet, İskender'in şiirinde kendine sıkça yer bulan bir sözcüktür, “kıyafetlerimiz jilet gibi”⁴, “tırnağının arasındaki kiri jiletle temizleyen çocuk”⁵ gibi örneklerde olduğu gibi tehlikeyi simgeler.

Suç ve ölümü çağrıştıran aletlerden biri de bıçaktır:

“Bu, bıçaktır yavrularım, aman dikkat aklınızı keser

Akıl kesilirse kan değil, boşa hatıra akar maalesef” (a.g.e., 55)

Nesneden, bir nevi suç aletinden hareketle alışılmadık bir soyut varlığı keserek şiirinde somutlamalara da sıkça rastladığımız k. İskender, aynı zamanda tıbbi literatürdeki kesici, delici aletlere de yer vermektedir.

Kimi zamanda imge bağlamında ele alınan bir silah kavramıyla karşılaşıyoruz:

“Ama konu o değil

Konu silahın şiddetli bir aşk ortasında tutukluk yapması” (a.g.e., 100)

Burada söz konusu edilen silah, bir çatışma ortamını aşka, belki de cinsel birlikteliğe taşıyarak şiddetin işaretlerini vermiştir. Silahın tutukluk yapması konusu ise psikanalitik bir çözümlemede erkek cinsel organı olarak düşünülebilir.

2.4. Bedenin Sağlıksızlaştırılması

Sarı Şey’de bedenin sağlıksızlaştırılması bir çeşit varoluş intikamı olarak düşünülebilir. Zaten yeraltı edebiyatında görülen sadizm⁶ ve mazoşizm de kişinin aldığı hazza karşılık canını acıtma, kendini ve başkasını yaralama şeklinde oluşmaktadır.

Bedenin sağlıksızlaştırılması özellikle uyuşturucuyla ve alkolle yapılmaktadır. Şair, şiirlerinde uyuşturucu ve alkol terminolojisini çoğu kez imge olarak da kullanmaktadır:

“Rakının tadı küflenir çürür bir iki âşık ağlar” (a.g.e., 19)

“Sen de iç, içkiye sevişe sevişe alışacaksın” (a.g.e., 32)

⁴ Bakılabilir: (İskender, 2010: 34)

⁵ Bakılabilir: (İskender, 2010: 53)

⁶ “**Sadizm**, karşısındaki kişiye acı vermek veya eziyet etmekten seksüel bir haz duymanın adıdır. Bu adın kaynağı, Fransız filozof ve sadistik öykü yazarı [Marquis de Sade](http://tr.wikipedia.org/wiki/Marquis_de_Sade)’den gelmektedir.” 3 Haziran 2014 tarihinde <http://tr.wikipedia.org/wiki/Sadomazo%C5%9Fizm> adresinden erişildi.

“Yanaklarına pudra yerine kokain süren güzel bir sürtük aslında” (a.g.e., 43)

Şiirlerinde sigara, alkol, uyuşturucu alan bedenler, yaşadıkları esrimeyle şiddete, farklı haz nesne ve öznelere, cinselliğe hatta ileri boyutlarda intihara yönelirler.

2.5. Bedensel Atıklar

Yeraltı edebiyatında iğrenilen, saklanan, kişinin bireysel olarak yaptığı ama diğer bireylerden sakladığı, mahrem bir dünyayı oluşturan türlü olay ve durum da k. İskender’in şiirlerinde kendisine yer bulur. Özellikle, kan, idrar, meni, dışkı, salya, tükürük vb. salgı ve atıklar bedenin dışı vurduğu acıyı ve rahatlamayı simgeledikleri için şiir kurgusunda önemli yere sahiptirler. Özellikle “kan” ve onu izleyen “et” sözcükleri şiirdeki gerilimi ve acıyı anlatması bakımından önemlidir:

“Ama kansın tutuyorsun beni diyor kelime

yaralar ki ardışıklırlar ve korkunç bir sır” (a.g.e., 54)

“Etin galaksisinde infilakta iftira Umarım temenni örter kiri” (a.g.e., 49)

“Sana hediyem olsun, al, kanlı ağızımla tükürdüğüm fatiha” (a.g.e., 39)

“Konsollar görüyorum kirışleri et ve ürküntü” (a.g.e., 31)

“Bazı bitkileri koyu kanla sulamak lazım gelir ya” (a.g.e., 23)

Şiirlerinde idrar ve dışkıyı da sıkça kullanan k. İskender’in şiiri bu bağlamda Freudçu yaklaşımlarla incelenmeye uygundur. Zira Freud’un çocukluktaki anal dönemde gerçekleşecek travmatik durumların çoğunu tuvalet eğitimine bağladığını biliyoruz.

“Meselenin kökenine doğru yol aldığımda Freud’la karşılaştım. İnsanın ataları dört ayak üzerindeyken, koku alma duyularının gelişkinliğine ve burunlarının yere yakın olmasına karşı b.k kokusundan rahatsız olmuyorlardı. İnsan iki ayağının üzerinde dik olarak yürümeye başlayınca koku alma duyusu önemini yitirdi, bakış önem kazanmaya başladı. Süblimasyon ihtiyacı içindeki insan anal bölgesini ve dışkısını bir tiksinti ve utancın konusu haline getirdi.” (Çabuklu, 2001: 47)

SONUÇ

k. İskender 1980 sonrası Türk şiirinde kendine özgü marjinal duruş ve sesiyle incelenmeye değer bir şairdir. Ötelenen, aşağılanan, dışlanan insanları; durumları anlattığı

eserlerinde rahatsız edici sert bir dil geliştirerek tavrını ortaya koyar. 2010 yılında yayımlanan ve çalışmanın konusunu oluşturan *Sarı Şey* yapıtında önceki ve sonraki eserlerinde de sıkça dile getirdiği bir sistem karşıtlığı vardır. Kapitalist düzenin insanı ve etrafındaki tüm bileşenleri de satın aldığı düşünür.

Tıp eğitimi geçmişinden gelen patolojik ve anatomik terimler, argo ve küfürlü sözcükler, sisteme ve dünya düzenine yönelttiği politik göndermeler onun sözcük evreninin özeti gibidir. Bununla beraber orijinal imgeleri ve çağrışımları da onu iyi bir şair yapmaktadır.

Çalışmaya konu edilen beden kavramı insanın dünyada bir çeşit içinde yaşamaya mahkûm edildiği hapis hüviyetindedir onun şiirlerinde. Dolayısıyla onunla her türlü eylem yapılabilir, insan her şeyi yapabilecek bir varlıktır. Şiirlerinde insanın bedeniyle gerçekleştirdiği her türlü eylem vardır bu yüzden. Cinsellik bu eylemlerin en önemlilerinden biridir, heteroseksüel eğilimlerin dışındaki “anormal” karşılanabilecek cinsel eğilimler onun şiirinde kendine yer bulur. Cinselliğin beraberinde ciddi şiddet duyguları içerdiği de görülmektedir. Sadomazoşizm boyutundaki cinsel eğilim ve fanteziler hiçbir sansüre yer bırakmayarak olduğu gibi anlatılır. Çoğu kez beden üzerinde uygulanan şiddet ve acının devlet-ülke-halk bağlamında da ikinci boyutu incelenebilir.

Alkol, uyuşturucu ve sigara gibi maddelerle bir beden sağlıksızlaştırılır. Bu maddelerin verdiği haz beraberinde cinayet, fuhuş gibi yasadışı olayları getirirse de yüceleştirilir. k. İskender'in şiirinin satır aralarında mazlumun, çocukların, eşcinsellerin, kadınların savunuculuğunu yaptığı ve her türden ayrımcılığın, homofobinin, savaşların, şiddetin ve cinayetlerin karşısında durduğu da görülmektedir. Sonuç olarak Sarı Şey yapıtı, bedenin, yaşadığı acı ve hazların politik eleştirilerle örüldüğü ve bu bağlamda bir “iktidar-beden” ilişkisinin yaratıldığı bir yeraltı şiiri örneğidir.

KAYNAKÇA

Çabuklu, Y. (2001). **Kovulanın İzi**, İstanbul: Metis Yayınları.

k. İskender (2010). **Sarı Şey**, İstanbul: Sel Yayıncılık.

k. İskender (2012). **Periler Ölürken Özür Diler**, İstanbul: Sel Yayıncılık.

Özünlü, Ü. (2001). **Edebiyatta Dil Kullanımları**, İstanbul: Multilingual Yayınları.